

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØÐURSKAPUR

Nr. 48

Lýsingarprísir fyri mm: 20 øyru á
1. síðu, 15 øyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 29. november 1952

Bladið verður

kostar kr. 3,20

bílágt á posthúsinum, og
+ porto um fjórðingsárid

25. Arg.

Krav um umskipan av Fiskasøluni

Javnaðarflokkurin og sjálvstýrisflokkurin hava lagt soljóðandi skriv inn á ting:

Undirritaðu biðja hervið um, at málið viðvíkjandi Føroya fiskasølu, kemur til viðgerðar í hesi tingsetu.

Allastaðni, hvar ein kemur á tal við fólk, verður hann varur við ta misnøgd, ið er manna millum viðvíkjandi Føroya fiskasølu.

At so fór at enda, hava vit av fyrstantið haft ein sterkan varhuga av. Vit settu tí uppskot um at skipa tað felag, ið kom at hava søluna av fiski okkara um hendi, á einum hollum og demokratiskum grundarlagi, soleiðis at Føroya fiskimannastøttur, sum í flestum forum eigur um helmingin av veiðuni, kom at standa við ábyrgd fyri søluni javnbjóðis við útgerðarmennin. Fiskimenn skuldu soleiðis átt helmingin av stýrinum í fiskasøluni. Men uppskot okkara varð felt og fiskimenn vórðu útihýstir.

Vit mæla til at tann skipan, sum nú ræður í Føroya fiskasølu, verður broytt. Fyrr enn hetta er gjørt, verður ikki álít og gott samarbeiði millum fiskimannin og útgerðarmannin. Tað er neyðugt, at hendan umskipan verð.

úr Fuglafirði

45 tons av Barjamujarni.

Tinganes hevur verið eftir jarni frá p.f. Sandgrefstur, ið teir hava fingið av Barjamuvrakinum. Teir hava latið 45 tons — 15 tons framan undan.

Hjördis skal eystureftir við troli og lín.

Mazeppa og Gulldrangur eru farnir til Suðuroyar at royna við lín.

Mogens S. var her næstseinasta friggjadag við 6000 fiskapakkum frá Grönlendingum. Fiskasölan hevur latið fiskin til turkingar hjá S. P. Petersen og P.f. Haraldsen — 3000 pkk. til hvønn.

Norskur fiskadampari hevur verið eftir turkaðum fiski frá Haraldsen og Petersen.

Verkfallshendingar í rættinum

Undir verkfallinum í fjór sögdu menn hendingar fara fram, ið vóru uttan fyri mark lógarinnar. Ein av hesum hendingunum er nú komin fyri rættin. Tað er heilsölumaðurin Jákup á Dul, ið hevur stevnt teimum báðum Emil Jacobsen og Sofus Olsen. Teir eru skulðsettir fyri at hava stungið hol á dekkini á bilinum hjá Jákupi. Málið

ur beinan vegin. Annars vil tað ólögdi, sum nú brýtur um Fiskasöluna av gitan, mistreysti og skulðsetingum, gera virki Fiskasölnunnar ómøguligt og kóva arbeiðshugin hjá fiskimönnum.

Vit kenna okkum í samljóði við nógv tann størsta partin av Føroya fólki, tá ið vit hervið krevja av Føroya Lögtingi, at tað beinan vegin avtekur Føroya Fiskasölu og skipar søluna av nýggjum samsvarandi omanfyri umrødda uppskot okkara ella gera hana almenna.

Huldumenn úti í Hesti

Seinastu mánanátt hoyrði Emil Lyngvej í Hesti fólk ganga inni í køkinum hjá sær. Hann fór upp, og tá ið hann kom niður í køkin kvikaðu 3

Hví verða teir góðu trolararnir seldir?

Ein týskari er í hesum døgum í Føroyum og hyggur at »Tórhalli«, ið stendur á Skála skipasmiðju. Tá, ið hann hevði sæð trolaran, spurdi hann, um Føroyingar hövdu funnið eina gullholu, eftirsum teir seldu tey bestu fiskiförini út av landinum fyri lítlið og einki.

Soleiðis tosar útlandingur um okkum.

Kjartan Mohr, stjóri, hevur havt samráðingar við landsstýrið um at taka útflutningsloyvið fyri »Tórhall« aftur. Hann skuldi fáa svar landsstýrisins í gjárkvöldið.

Men tað tykist einki mark vera fyri, hvat landsstýrið og meiraltufflokkarnir kunnu finna uppá at avreiða.

úr Lórvík

Bert Guliklettur og August eru farnir at royna út. Hava veitt 3—4000 pd. uppá dagin. Smábátar eru komnir upp so nógv, at tað higartil hevur tarnað í 700 pund.

Tað er nakað av kava, men tó ikki akkerðsluni.

úr KLAKKSVÍK

Klakksvík, hósadagin.

Eisini hesa vikuna hevur viðráð væl, og bátarnir hava verið útrógynir á hvørjum degi. Nú eru Norðoyar klæddar í vetrabúna, men enn hevur ikki verið so kalt; eini 3 kuldestig má vera tað hægsta.

Nøkur útróðrarúrslit hesa vikuna Bárið 4.500 (2 setur), Brandur 7.000 (3 setur), Eystnes 9.500 (3 s), Fagrenni 3.400 (2 s), Glottin 6.000 (s), Kvík 2.000 (1 s), og Váðaklettur 4000 (2 s). — Alt pd. —

Framhald á 4. síðu.

menn sær til at rýma úr húsunum. Hann kendi ongan av monnunum. — Seinni sigur hann seg hava hoyrt maskinbát fara frá stöðni í Hesti.

Í Havn gingu tey tíðindi, at hetta skuldi vera russar. Vit spurdu politimeistarar um hetta, men sigur hann, at tað er eingin orsök at halda, at hetta vóru russar. Víst lógu nøkur russisk skip vestanfyrir Hest, men hesi lógu so langt úr landi, at tað er illa hugsandi, at teir fremmandi gestirnir hava verið av hesum skipunum.

Føroya

arbeiðarafelag

Føroya arbeiðarafelags umboðsmenn hava verið á fundi við figgjarnevndini og landsstýrinum um at sett arbeiði í gongd. Tað er stórt arbeiðsloysi allastaðni.

Í Havn meta teir arbeiðsloysið til minst 50 pst., á Tvöroyri 60 pst., Fuglafirði 80 pst., Klakksvík 25 pst. Miðvági 50 pst. o. s. fr.

Figgjarnevndarformaðurin ger álop á tænastumann í almennum blað

Í seinasta nr. av »Ítróttatíðindi« hevur figgjarnevndarformaðurin, Martin Holm, eitt ógvuliga óhöviskt álop á ítróttaráðgevaran Poul E. Petersen. Harra Holm er ikki liðugur við álopi sínum, men sigur seg vilja halda áfram í komaðni nr. av blaðnum. Vit skulu tí í hesi grein ikki nema so nógv við tað, ið harra Holm skrivur um ítróttaráðgevaran persónliga, men meira um tað, at figgjarnevndarformaðurin soleiðis loypir á almennan tænastumann.

14. september er tann, ið givið hevur harra Holm høvi til álopið við tað, at blaðið hevur greinarð um, hvat hin almenni peningurin verður nýttur til. Blaðið pilkar so ein einasta almennan

Tað er ein verunleiki.

At tá sambandsmenn og fólkaflokkamenn gingu saman í Landsstýrið, lögdu teir fyrst eftir fiskimanninum við at seta minstulónina niður frá 500 til 390 kr.

At landsstýrið samstundis setur 60.000 kr. umframt aðrar umloysir kr. skrivstovumenn við eini ársløn uppá 15.000 ella ialt kr. 75.000.

At teir líka undan síðsta vali sögdu upp einkarrættin hjá Fiskasøluni, men beinan vegin, sum teir komu aftur á ting, góvu henni einkarrættin aftur, samstundis sum fiskaprisurin var ásettur við landingina, hareftir fiskimenn bert fáa ein lítlan part av tí verunliga prisi, sum er.

At teir síðan samgongan kom í lag hava gjørt tvær nýggjar tolllógir, hareftir tollur á neyðsynjarvörur virkar so nógv vörudýrkandi, at fiskimenn og arbeiðsmenn ikki longur kunnu keypa vanligar brúksvörur.

At sambandsmenn saman við fólkaflokkinum hava hækkað lögingsskattin 30 pst. síðsta ár, og at annað verri er í ventu.

At teir, heldur enn at lata fiskimenn okkara fáa teirra nátturliga og rættvísu krøv um forskotsrindan og minstuløn, hava nýtt nógvan pening til nýtt skrivstovufólk og nýggjar skrivstovur eru í umbúna.

At teir heldur enn at hjálpa fiskimönnum, hava latið teir farið á húsa-gang og fór teirra verið seld til stórreiðarar.

At í kjalarvatni samgonguflokkanna fylgir fátækdömi og arbeiðsloysi.

tænastumann burtur úr og krevur lön hansara lækkaða. Sum lönarlagið hjá almennum tænastumönnum er í lötuni, fær ítróttaráðgevarin als ikki ov høga lön. Til sammetingar fáa lærarar við teir hægru skúlarnar meiri lön. At hesir fáa ov høga lön í mun til vinnustættir landsins er ein sök fyri seg. Teir hava eina ásetta grundlön og fáa ymiskar viðbøtur samsvarandi dýrtíðina.

Aftur til figgjarnevndarformannin.

At figgjarnevndarformaðurin ger álop á almennan tænastumann er so ósömugligt, at tað beinleiðis er uttanfyri alt mark. Verður nakar meint raktur og latin spílnakin av hesum á-